

**POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA  
POLSKI SPRAWL JEST „DZIURAWY” POSTKOMUNISTYCZNY – W  
PRZECIWIENSTWIE DO ZACH JESZCZE BARDZIEJ ROZRZUTNY**



**L.A.**

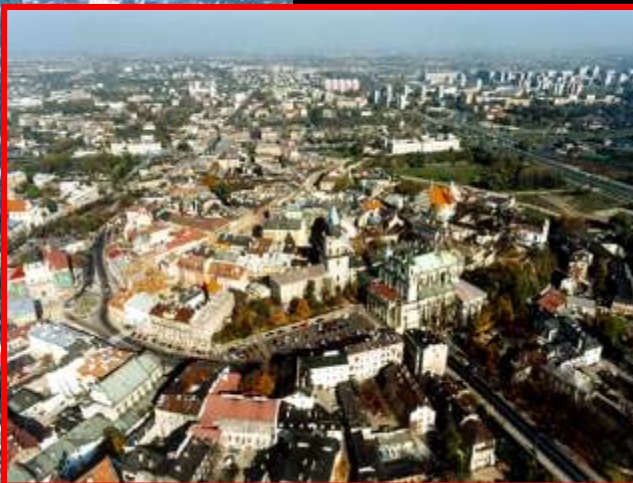
**TORONTO**

# **POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA**

## **POLSKI SOCREALIZM – OSTATNI OKRES POSTACIOWEGO KSZTAŁTOWANIA MIAST**



## **POLSKI SOCMODERNIZM -OD GOMUŁKI OD1956, 1970 DRUGA POL. –TRANSE,1989**



**RADOM**

**LUBLIN**

**ŁÓDŹ**

# **POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA POLSKI SOC MODERNIZM – TORUŃ RUBINKOWO, TARNÓW –2**



**DEWIACJA RUCHU NOWOCZESNEGO I KARTYATEŃSKIEJ PRÓBY PRZECIWDZIAŁANIA „O ŁAD PRZESTRZENNY” HKW**



**POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA  
KRAKÓW WG BADAŃ ŁAD PRZESTRZENNY 3%-7% OBSZARU  
NA TYCH PODSTAWACH OSTATNI PLAN"POSTAĆ"REGULACJA**



# **POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA**

**POLSKA TRANSFORMACJA - WARSZAWA METROPOLIA KAPUŚCIANA & WIEŻOWCOWA  
NIEŁAD NA ZIEMI I NA NIEBIE = SPRAWL 3D**



**POZA KONTEKSTEM-ZAMKNIĘTE OS.DEWELOPERSKIE.TRÓJMIASTO OS.MORSKIE etc**



# **POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA**



**WG BADAŃ Z 2011 r. 85% POLAKÓW AKCEPTUJE WYGLĄD KRAJU I STAN PRAWNY DOTYCZĄCY KSZTAŁTOWANIA PRZESTRZENI**



# **POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA**

## **( - ) SŁABE STRONY DZIŚ → ZAGROŻENIA JUTRO**

1. Polacy nie są państwowcami, sabotują prawo.
2. Polacy nie mają poczucia formy [Gombrowicz]
3. Państwo i samorząd unikają odpowiedzialności za ład przestrzenny i za przestrzeń publiczną.
4. Planistyczna anarchia, gł. brak obligatoryjności planów ogólnych – oraz absurdalne zapisy prawne np. 'dobre sąsiedztwo'. Lobby dewelp. akcept.spół.
5. Prawna i zwyczajowa prefer. dobra prywatnego nad publicznym, np. nieobciążanie inwestorów prywatnych udziałem na rzecz przestrzeni publiczn.
6. Sprawł w Europie zwłaszcza Wschodniej ma specyfikę – dominują blokowiska, szczególnie trudne do sanacji ładu i wpisania w krajobraz.
7. Sprawł w krajach postkomunistycznych jest specyficznie „dziurawy” – duża ilość terenów wolnych wynikała z braku rynkowej ceny ziemi.
8. Płaskie 2-wymiarowe, sztywne planowanie nie spełnia zadań w dynamice liberalizmu społ./gosp.
9. W Polsce brak profesj. koordynacji planowania z architekturą, konflikt int.planistów z projektantami. Słabość KUA i relacji władza– inwestor– projektant
10. Edukacja i media nie dorastają do zagadnienia ładu przestrzennego, zatrzymały się na budynkach.

## **( + ) SILNE STRONY DZIŚ → SZANSE DLA JUTRA**

- Perspektywy niewyraźne ew. w dalszym pokoleniu.
- Nadzieje w elitach inteligenckich, profesjonalnych.
- Niepewna kwestia dojrzewania, por. punkt 1., wobec odwiecznej anarchii niezależnej od sytuacji.
- Niepewne szanse poprawy, wobec perfidii osób oraz środowisk korzystających z anarchii planistycznej oraz z braku świadomości społecznej
- Por. punkty 1, 3, 4.  
Por. Budzyński 2007, Górka 2008, Ingersoll 2006, Kosiński 2006, 2008, 2011.
- Humanizacja i estetyzacja blokowisk – w tym zabudowa uzupełniająca, usługi, eksperymentalna zieleń jest wspniałym wyzwaniem inwest./projekt.
- „Dziurawy” sprawł szczególnie nadaje się do „plombowania” poprzez różnorodne inwestycje uzupełniające – kubaturowe, parkowe i inne
- Współczesne planowanie wizualizacyjne 3D z uwzględnieniem dynamiki zmian, teorii chaosu, itp.
- W demokracjach Zachodu perfekcyjna, „ręka w rękę” współpraca zaw.„correspondence des Arts”. Znakomite wielodysc. komisje uzgadniające pl/proj
- W demokracjach Zachodu wysoka samowiedza społeczeństw nt. planistyki, ładu przest, krajobrazu

# POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA

Waldemar Marzecki

Badanie struktur zespołów zabudowy mieszkaniowej przy użyciu metody Diagramu Ciągłości Przestrzennej



Szczecin 2005



## PRÓBY SANACJI



# POLSKI SPRAWL\_POLSKA SPECJALNOŚĆ\_POLSKA SPRAWA GRAND PARIS de CINQ PARIS 2030 KRAKÓW POLICENTRYZM



## ANTWERPIA ROTTERDAM WIEDŃ KRYSTALIZACJA GESTALT



## PLANYC 2030 SPRAWL KOSZTOWNY CITY EKONOM.

